

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Της ΓΚΥ ΣΑΝΤΕΠΛΕΡ

ΠΟΝΕΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

Μερικές βελονιές στερεώσαν το μεγάλο ανοιχτόχρωμο από ταφτά άνθος, στο κλαδί με το βαθύ φύλλωμα, κι' ύστερα ή δις Λίζα Ντουσέτ έσκυψε για να κόψη την κλωστή με τα δόντια της. 'Η δις Λίζα, όταν είχε κέφι, δούλευε και τις Κυριακές. Και αυτό γινόταν πάντα σχεδόν, γιατί τίποτε δεν την εύχαιστούσε όσο ή δουλειά της.

'Εκείνη την Κυριακή του 'Οχτώβρη, καθώς έσήμαιναν οι τρεις στην γειτονική εκκλησία, ή δις Λίζα άποτελείωνε το πέμπτο της τριαντάφυλλο...

«Άλλοτε, στον άπομακρυσμένο καιρό της νεότητός της, όρφανή από μητέρα, μ' έναν πατέρα τυφλόν κι' έναν άδελφόν μικρόν άφρον άπό τα λεπτά και ήσυχά χρόνια της και άπό όμειφους μεταλοκούς ταφτάδες διαφόρων χρωματισμών...

Στά χριτωμένα αυτά δημιουργήματά της έβραζε όλη την γυναικεία της φαντασία, όλο το παρισιάνικο γούστο της... Και ζούσε άπ' τα λουλούδια της ζωής να κοπιάζη πολύ ούτε και να στερείται.

Όταν τελείωσε τ' όμορφο άνθος, ή εργάτρια πλησίασε στο παράθυρο και άνασήκωσε την άπό μουσελίνα κουρτίνα, σαν να ήθελε ν' άνασηκώσει συγχρόνως τον νεταλιάτο γαρζόο πέπλο με τον όποιον ή βροχή έσέπαζε τα πράγματα...

'Υστερα άφου πήρε άπό τό κομποδίνιο τό μελανοδοχείο της και ένα χοντρό χαρτί έπιστολογραφίας—χαρτί για κυρίες!—κάθισε έμπρός στο τραπέζι της όπου ύπηρχαν άκόμη, σκόρπια έδώ και κεί, μικρά κομμάτια άπό μετάξι... Κάθισε άλλά δεν έγραψε. 'Αρχισε να ξαναδιαβάζη τό γράμμα που είχε λάβει την περασμένη έβδομάδα και στο όποιον έπρόκειτο ν' άπαντήση.

Τό γράμμα αυτό άοριζε ως έξης: 'Αγαπημένη και όμορφη φίλη μου... Γιατί να μίν είστε κοντά μου, στα ύπεροχα αυτά άερογιάλια, που άνθούν οι λεμονιές; ή γιατί να μή βρούκομαι έγω κοντά σας, στον παληό γοτιζόο πύργο άπ' όπου μου γράφετε... 'Ω! ή μου φαίνεται πως βλέπω την λεπτή σας μέση, τα γαλάζια σας μάτια, τα ξανθά σας μαλλιά...»

Χωρίς να θέλη τό βλέμμα της όος Λίζας άφησε τό γράμμα και έκανε τον γύρο της μικρής κάμαρας—που δεν ήταν γοτιζή—και τέλος σταμάτησε στον καθρέφτη όπου έξαφνα φάνηκε ένα πρόσωπο μαραμένο με κάτασπρα μαλλιά...

'Η δις Λίζα δεν είχε ύπάρξει ποτέ όμορφα, κάποτε όμως ήταν νέα και τα όροσάτα νειάτα έινε σχεδόν όμορφα... Τώρα τα μάτια της είχαν χάσει όλη την έκφρασή τους και χιόνι είχε πέσει στα ξανθά της μαλλιά... Τώρα ήταν νεία.

«Φίλη μου, πού ποτέ δεν σάς είπα και πού τόσο σάς όνειρευόμαι, έξακολουθούσε τό γράμμα, άφήστε με να ψιθυρίσω στο αυτί σας ένα μυστικό που ίσως και να τό μαντέψετε κιόλα... Σας άγαπώ!»

'Η δις Λίζα δεν διάβαζε όλλο. Δίπλωσε τό γράμμα και τό άπίθωσε στο τραπέζι. 'Ο νοός της πήγε στην άρχή της έρωτικής της περιπετείας. Είχε διαβάσει κάποτε λίγες γραμμές στην τελευταία σελίδα της «Μικρής Καθημερινής»:

«Νέος καλλιτέχνης, που ζή σέ μιά θλιβεράν μόνωση έπιθυμεί ν' άλληλογραφήση με νέαν έρωσιακόνήν στην ίδια κατάσταση. 'Όνομα δεν θά ζητηθή. Γράψατε εις την «Μικρή Καθημερινή» άο. 1209.»

'Η δις Λίζα είχε αισθανθεί οικτιογία τον νέο πτωχό καλλιτέχνη που ζούσε σέ μιά μελαγχολική μόνωση.

Σκέφθηκε την σπλαχνική κοπέλλα που θ' άπαντούσε στην επίκλησή του την φαντάσθηκε όμορφη, άριστοκοράτιστα και φτωχή, κλεισμένη με ένα ύπερφυανό πατέρα σ' έναν άρχαιο πύργο, μισοερειπωμένο, και της έδωκε τό ποιητικότερο όνομα: «Μελουζίνα»... Σέ λίγο, ενώ έφαινε τα λουλούδια της, έσκόρρωσε γύρω άπ' την φανταστική κοπέλλα αυτή, την πιο άπίθανη και ρομαντική ιστορία.

Οι ιδέες, και τα λόγια έπλένονταν μες στο μυαλό της, όπως κάτω άπό τό δάχτυλά της ή ταφτιάς και ή μουσελίνα γινόντουσαν τριαντάφυλλα.

Στην άρχή για νά περάση την καιρό της και νατόπιν γιατί τό πράγμα της άρεσε, έγραψε άπό μέροςος δέιθεν της κοπέλλας πού είχε πλάσει με τον νού της ένα γράμμα και τόρριξε στο ταχυδρομείο. Σέ λίγο, διό μέσου της έφημερίδας, της ήυθε ή άπάντησης. Και σιγά-σιγά μεταξύν του άγνώστου και της πτωχής εργάτριας είχε δημιουργηθεί ένας περιέργος δεσμός που διαρκούσε έξη μήνες τώρα!

'Η Μελουζίνα περιέγραφε στον Ρενέ — έτσι έλεγαν τον νέο — την μόνωση και ρομαντική της ζωή στον παληό δέιθεν πύργο, τους περιπάτους της στο έρημο πάρκο με τ' άναβούτσια, τους ρεμβαμούς της, τα γλυκά όνειρα στα όποια έβουθίζετο, όταν έβαζε άρπα, ή όταν διάβαζε ποιήματα και ρομάντζα... Και ή Ρενέ πάλιν ό όποιος είχε όρξισι μιά ταξιδιωτική περιόδεια, της μιλούσε για την Αίγυπτο, την Ελλάδα, την Ιταλία... Στις περιγραφές του άνακάτωνε κάποτε-κάποτε και δειλές εκφράσεις φίλιος, εύγνωμόνης, στοργής, ως πού μιά μέρα έφθασε να της μιλήση και γι' άγάπη. 'Ηταν ή πρώτη έρωτική έξομολόγησις, τρυφερή και γεμάτη στοργή, που άκούγε στην φρόνιμη, άνείρσιμη, φτωχή της ζωή, τώρα πού είχε περάσει τό πενήντα, ή κακώμορη εργάτρια!

Στην όρχή εύχαιριστήθηκε άπό την έρωτική έξομολόγηση του άγνώστου νέου, ή Λίζα ένοιωσε μάλιστα και μιά έλαφριά συγχύση. Κάτι άπό τα νειάτα της είχε μέσα της άνθίσει ξανά, κάτι πού την έκανε ν' άκούγη, σαν κοπέλλα είκοσι χρόνων, τα μαγικά της άγάπης λόγια...

Άλλοίμονο όμως! 'Η χορά της δέ βόσταξε πολύ. Σέ λίγο, τρομερές άνησυχίες την κατέλαβαν. 'Ο κοιμένος ό νέος άγαπούσε την Μελουζίνα! Πώς να έξακολουθούσε τον τον όρήνη να άγνοή, ότι ή Μελουζίνα δεν ύπήρχε... ότι ύπήρχε μόνον στην ρομαντική φαντασία της γρηάς εργάτριας;

Στό σημείο αυτό βρισκόταν μιά εβδομάδα τώρα ή δεσποινίς Λίζα. Δεν ήξερε τί ν' άποφασίση... Νά έξομολογήθη τό ψέμμα της της φαινόταν πολύ δύσκολο... Και άλλοσπε ποός έξέρι άν δεν της κόστιζε κιόλα, περισσότερο άπ' ό,τι νόμιζε, να διακόψη την γοητεία, να πάση να γράφη γράμματα της Μελουζίνας και να παίρη γράμματα του Ρενέ;

Και ή Κυριακή αυτή του 'Οχτώβρη πέρασε σαν όλες τις άλλες μέρες, χωρίς ή δις Λίζα Ντουσέτ να πιήση την πέννα... Και τό βράδυ αισθάνθηκε τον έαυτό της τόσο κουρασμένο και μελαγχολικό, ώστε σκέφθηκε προς στιγμήν να μίν παίζη την παρτίδα τό πιεζό που έπαιζε κακικά με τον κ. Πετιμποά, τον γέρο γείτονα της που ζωγράφιζε όμπακούρ. 'Αλλά ό κοιμένος ό ζωγράφος, ό λίγο καιμπούρης, ό λίγο άνάηρος, δεν μπορούσε να έγκαταλείψη την πολυθρόνα του και έθρισκε πολύ μακρούς τις βραδύες... 'Η δις Λίζα λυπήθηκε για την στενοχαρία που θά του προξενούσε και καταληφθεΐσα άπό μιά έξαφνική έπιθυμία έκμυστηρέσσεως, είπε άποφασιστικά:

— Θά διηγηθώ την ιστορία μου στον κ. Πετιμποά. 'Ισως μου δώσει καμμία καλή συμβουλή.

Περιωρισμένος στο σπίτι του καθώς ήταν ό κ. Πετιμποά είχε πολλά διαβάσει, πολύ σκεφθεί. Γι' αυτό και φαινόταν σαν ένα είδος σοφού στην Διδα Λίζα.

Δέν του έκρυψε τίποτε άπό τό όψιμο έρωτικό της μυθιστόρημα και θέλοντας να δείξη μεγαλοψυχία, έπρόσθεσε, άφου τελείωσε την διήγησή της:

— Δεν είνε δυνατόν να έξακολουθήση αυτή ή ψευδολογία εκ μέροςος μου. Θά γράψω σ' αυτόν τον νέο...

Άλλά προς μεγάλην της έκπληξιν, ό κ. Πετιμποά, συλλογισμένος και ύφος γεμάτο έπιεικεία, την κόνταξε και της είπε:

— Και άν δεν είνε νέος, Δις Λίζα; 'Αν είνε άπεναντίας κανένας κακώμοιο γεροντάκι; 'Ενας άδικημένος άπ' τή φύση που θά ήθελε να ίνε φάρας, πού θά ήθελε ν' άγαπηθή... 'Ενας άνάηρος που όνειρεύτηκε ταξείδια μεγάλα και μακρινά... 'Ενας άπόλληρος που δεν ύπήρξεν ποτέ εύτυχής; 'Ενας γέρος που δεν ήταν ποτέ του νέος;...

Σχεδόν δίχως να θέλη, ή Δις Λίζα ψιθύρισε:

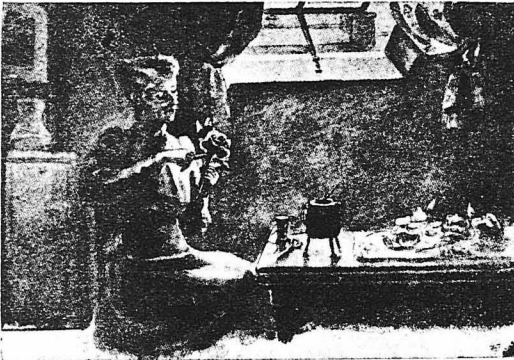
— Όπως σεις, παραδείγματα χάριν;

— Ναι, όπως έγω, άκριβώς.

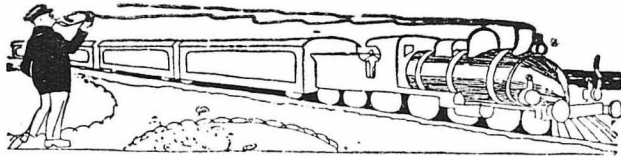
Τότε καταληφθεΐσα έξαφνα άπό μιάν ύποψία, ή όποία γλήγορα μετεβλήθη σέ βεβαιότητα:

— Είνε δυνατόν, γείτονα μου, έφώνασε, ή νέα καλλιτέχνης είσαστε λοιπόν έσεις;

— Ναι, ήμουν έγω, γειτόνισά μου... Δεν ξέρω πώς μου ήρθε

'Η Δις Λίζα άποτελείωσ τό πέμπτο της τριαντάφυλλο.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΜΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Τὰ προγράμματα τῆς «Γαλλικῆς Κομωμίας» ποὺ παλοῦνται στὸ ταμεῖον τοῦ Θεάτρου πρὶν ἀπὸ τὴν παράστασι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε καλλιτεχνικώτατα στὴν ἐμφάνισιν, περιέχουν καὶ πολὺ ἐνδιαφερόμεσας πληροφορίες.

Ἔτσι, μαθαίνουμε ὅτι ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Μολιέρου ἐκεῖνο ποὺ ἐπαίχθηκε τὶς περισσότερὰ φορὲς ἀπὸ τὸ 1680 ἕως τὸ 1905 εἶνε ὁ «Ταρτούφ φος», τοῦ ὁποῦ ἐδόθησαν 2210 παραστάσεις! Κατόπιν ἔρχεται ὁ «Γιατρός μετὰ τὸ στανιό!» ποὺ ἐπαίχθηκε 1730 φορὲς, καὶ ὁ «Φυλάργυρος» ποὺ ἐπαίχθηκε 1626 φορὲς. Ἐκεῖνο δὲ ποὺ ἐπαίχθηκε τὶς λιγώτερες φορὲς εἶνε ὁ «Δὸν Γκαρσίας τῆς Ναβάρρας» τοῦ ὁποῦ ἐδόθησαν μόνον... δύο παραστάσεις. Τὸ σύνολον τῶν παραστάσεων τῶν ἔργων τοῦ Μολιέρου, τὰ ὁποῖα σημειώσατε, εἶνε τριάντα τρία, ἀνέρχεται στὸν ἀριθμὸ 22.720!

Στὸ ἴδιο αὐτὸ χρονικὸ διάστημα, τὰ δεκατέσσερα ἔργα τοῦ Ρακίνα ἐπαίχθηκαν 6836 φορὲς.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸ ὅτι θὰ ἐνόμιζε κανεὶς, τὸ ἔργο ποὺ ἐπαίχθηκε τὶς περισσότερὰ φορὲς δὲν ἦταν καμιὰ ἀπὸ τὶς περιφημῆς τραγωδίες του, ἀλλὰ ἡ κομωδία «Οἱ ἀντίδικοι», τῆς ὁποῖας ἐδόθησαν 1793 παραστάσεις. Ἡ «Φαίδρα» ἐπαίχθηκε 1097 φορὲς, καὶ ἡ πασίγνωστος «Ἐσθήρ» μόλις... 175 φορὲς!

ΜΙΑ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ...ΦΡΑΣΙΣ

Ἀπὸ ὅλους ὁμολογεῖται ὅτι ἡ λιτότης τοῦ ἔργου εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προσόντα ἐνὸς συγγραφέως. Τίποτε δὲν εἶνε πρὸς ἀνταρτίαν ἀπὸ τὶς μακροσκελεῖς ῥητορικὰς φράσεις. Καὶ ὅμως τέτοιες «φράσεις» συναντιοῦνται στὰ ἔργα πολλῶν μεγάλων συγγραφέων συγγραφέων. Ὁ Πρόστυ π. χ. ὁ ὁποῖος θεωρεῖται σήμερον ὡς μία ἀπὸ τὶς κορυφὰς τῆς μοντέρνας γαλλικῆς λογοτεχνίας ἔχει κάπου μιά φράσι... τριακοσίαν λέξεων! Τὸ ῥεζόρ ὅμως αὐτὸ τὸ κατέριπεν ἐσχάτως ὁ Ἄνρὺ Μπροντῶ, δημοσιεύσας σ' ἓνα γαλλικὸ περιοδικὸ ἓνα ἀρθρον περιλαμβόνον 480 λέξεις καὶ τὸ ὁποῖον ἀπέτελετο ἀπὸ... μίαν καὶ μόνην φράσιν! Σημειώσατε δὲ πὸς ἡ φράσις αὕτη—ποῦ χωρίζεται ἀπὸ 36 ζώματα, δέκα ἄνω τελείας, δύο παύλες καί, μίαν καὶ μόνον τελείαν—εἶνε γλαφυροτάτη καὶ διαβάζεται πολὺ εὐάριστα...

Καὶ πάλιν ὅμως, ἡ φράσις αὕτη δὲν εἶνε ἡ μακροσκελετότερη φράσις τῆς Γαλλικῆς Λογοτεχνίας. Ὁ Σαρλ Πεγκὴ στὸ βιβλίον του «Ἡ Πατρις μας» ἔχει γράψῃ μιά φράσι ἀποτελούμενη ἀπὸ... τρεῖς χιλιάδες λέξεις! «Ἐ, ἡ φράσις αὕτη ἀσφαλῶς καταρρίπτει τὸ γενεῖο... ρεζόρ, καὶ ὄχι μόνον στὴ γαλλικὴ φιλολογία ἀλλὰ, ὑποθέτουμε καὶ στὴν παγκόσμιον!...

ἡ παράξενη, ἡ ἀνόητη, ἡ κοτυθὴ αὕτη ἰδέα, μιά μέρα ποῦ ἐπληθθαίνασαν... Ἀλλὰ μάρτυς μου ὁ θεὸς, πὸς ποτὲ δὲν φαντάστηκα ὅτι ἡ Μελουζίνα μποροῦσατε νὰ εἰσθε σεῖς.

— Εἰσάστε ἐσεῖς! ἐπανελάβε ἡ Δις Λίττα, μὴν μποροῦντας νὰ συνέλθῃ ἀκόμη ἀπ' τὴν ἐκπληξή της. Τὰ γράμματα αὐτὰ ἀπ' τὰ μακρὰ μέρη, τὰ γοάφατε ἐδοῦ μέσα, σὲ λίγων μέτρων ἀπόστασι ἀπ' τὴν κάμαρά μου... Μοῦ μιλούσατε γὰρ τὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Ἑλλάδα χωρὶς ν' ἀφήσετε τὴν πολυθρόνα σας!

— Ὅπως σεῖς μου μιλούσατε γὰρ τὸν πύργον σας... Τὰ γράμματα σας, δεσποινίς, ἦσαν ἐκτακτὰ!

— Καὶ γὰρ τὰ δικὰ σας τί νὰ πῶ...

Ἄλλὰ ἡ Δις Λίττα, ἔσπευσε νὰ τὸν διορθώσῃ:

— Ὁ ν. Πετιμπουά χαμογελοῦς, ὀλίγο μελαγχολικός.

— Τί γέροντ' ἄλλο ποῦ εἶμαστέ! εἶπε ἀναστενάζοντας.

Ἄλλὰ ἡ Δις Λίττα, ἔσπευσε νὰ τὸν διορθώσῃ:

— Ὁχι τόσο τρελλοῦ, γείτονα μου... Ὁ καιρὸς ποῦ περῶσαμε στὴν ψευδαπάτη μας ἦταν θαυμάσιος... Ἡ ζωὴ μᾶς ἀρνήθηκε τὴν χαρὰ νᾶμασθε καὶ μετὶ εἰκοσι ἡμερῶν, ἄγαπητοῦσε καὶ μετὶ... Καὶ ζήτησαμε τὴν χαρὰ αὕτη, λίγη ἀπὸ τὴν χαρὰ αὕτη σ' ἓναν μακρὸν καὶ ἀπατηλὸ δεσμὸ μ' ἓναν ἄγνωστο...

Ἐπικολούθησε μικρὴ σιωπὴ. Τὸ ἐκκενρὲς τυποῦσε ὄργα, κανονικὰ, σάν μίαν ἡμερὴν καρδιά.

Ἀφ' ἧς ὁ ν. Πετιμπουά ἀντανιάχθηκε:

— Καὶ τὸ πικέτο μας, Δις Λίττα;

Καὶ τότε, ὅπως πάντοτε οἱ δύο γέροντ, οἱ δύο ἀπόκληροι, ἐπαῖξαν τὴν παρτίδα τους, ἐνῶ τὰ μάτια τους, κάτω ἀπ' τὰ χιονισμένα τους μαλλιά, ἦσαν βυθισμένα, ἀφρημένα καὶ μελαγχολικὰ, σὲ μιά γλυκύηρον ῥέμβη.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Πόσες βουλευτινὲς ὑπάρχουν στὸν κόσμον:

Ἀρρὸ ἐπέπρωτο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας νὰ δοῦμε καὶ τὸ φαινόμενον αὐτὸ—γυναῖκες δηλαδὴ βουλευτινὲς—ἀε ὑποκύνωμεν εἰς τὸ μοῖρατον πᾶν ἄε γνωρίζουμε τοὺλάχιστον πόσες ἀπ' αὐτὰς ὑπάρχουν σήμερον στὸν κόσμον:

Ἄγγλια.— Ὁκτὼ βουλευτινὲς, ἀπ' τὶς ὁποῖες τρεῖς συντηρητικῆς, δύο ἐλευθερόφρονες καὶ οἱ ὑπόλοιπες τρεῖς... ἐργατικῆς.

Σουηδία.— Ἡ Σουηδικὴ βουλὴ ἀριθμεῖ τέσσαρας... μητέρας τοῦ ἔθνους. Μία μάλιστα εἶνε... γεροισίαστρια — πὸς ἄλλοιὸς νὰ τὴν ποῖμα:

Ἰσπανία.— Μία καὶ μόνη, μὰ γεροισίαστρια.

Ἰσπανία.— Ἐπτά θῆλα ἀντιπροσωπεύουν στὴ βουλὴ τῶν Κάτω Χωρῶν τὰ διάφορα πολιτικὰ κόμματα.

Ὁγγαρία.— Μία... ἀλλὰ σοσιαλιστρία!...

Τσεχοσλοβακία.— Μεταξὺ 304 βουλευτῶν, οἱ 13 ἀνήκουσι τὸ λεπτὸν φύλον. Καὶ μεταξὺ τῶν 150 γεροισιαστῶν, 3 εἶνε ἐκεῖναι οἱ γυναῖκες ποῦ εἶχαν τὸ κουράγιον νὰ δεχθοῦν αὐτὴ τὴ θέσι—καὶ νὰ ὁμολογήσουν τὴν ἡλικία τους.

Εἶνε ἀφαντάτω ὅμως τὸ τί γίνεται στὴ Γερμανία. Ἐκεῖ ὑπάρχουν 36 βουλευτινὲς!...

Καὶ στὴν Ἑλλάδα... εὐτυχὲς καμιά!...

Ταμεῖον βεθεσίας Λογοτεχνῶν

Στὴν Ἀγγλία πηλῆχε πρὶν ἀπὸ ἓνα αἰῶνα ταμεῖον βεθεσίας γὰρ τοὺς ἀπόρους λογοτέχνας. Οἱ ἐργάται πέννας, ἔδωκαν στὴν ὀργάνωσι αὕτη δ, τὴ ἠθέλουν ἄρα πηγαίναν κατὰ οἱ δουλείας των καὶ ὅταν πάλι βρισκότανε σὲ χρηματικὰς ἀνάγκας τραβοῦσαν ἀπὸ τὸ κοινὸ αὐτὸ ταμεῖον τους.

Κάποια ἐφημερίδα μάλιστα τοῦ Λονδίνου ἀνήγγελε στὸ φύλλον τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1824, μὲ λόγια ἐπαινετικὰ, τὴ γενναία χειρονομία τοῦ διασημοῦ Γάλλου λογογράφου Σατωβριάνδου, ὁ ὁποῖος ἀπ' τὴν ἐποχὴ τῆς καλιννορθώσεως τῶν Βουρβόνων καὶ τῆς ἀνακήτσεως τῶν δικαιωμάτων του ἐπὶ τῆς κατασχεθείσης περιουσίας του, ἔστειλε τὸ ταμεῖον βεθεσίας λογογράφων δύο δωρεὰς: τὴ μιά ἀπὸ εἰκοσι καὶ τὴν ἄλλη ἀπὸ τριάντα λίρας.

Ἐντοῦτοις, προσθεῖτε ἡ ἴδια ἐφημερίδα ὁ εἰρηγῆς ὑπομνήσθαι διὰ τῆς προσέως του ταύτης ἀποδεικνύει καὶ ἡ ἐπισημοποιήσῃ του δὲν ἐλιπομνησθε μίαν μαζὰν ἀπαιροῦσαν τὴν ὁποῖαν εἶχε προσφέρει εἰς αὐτὸν τὸ ταμεῖον βεθεσίας λογογράφων. Ἢτοι, ἡ ἐπισημοποιήσῃ τῆς ὁργανώσεως ἀναδεδείχθη τὰ παλαιὰ ἀρχαῖα τῆς, ἀνεκάλυπεν ὅτι ἄλλοτε εἰς στιγμὰς οικονομικῶν ἀναγκῶν του, τὸν σπένδαμε δοῶν ἡδύνατο.

Ἡ λεπτομέρεια αὕτη τῆς ἰδιαιτικῆς ζωῆς τοῦ Σατωβριάνδου τώρα τελευταία μονάχα εἶνε γνωστὴ στὴ δημοσιότητα.

Τὰ μακρὰ καλλιὰ τῶν ἀνδρῶν

Κατὰ τοὺς ἀνωτάτους χρόνους τῆς ἱστορίας, οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Ἕλληνες εἶχαν μακρὰ μαλλιά, τὰ ὁποῖα ἔβριαν μονάχι εἰς ἐνδειξὴ πένθους. Ὅταν οἱ Ἀργεῖοι νικῆθησαν ἀπ' τοὺς Λακεδαιμονίους, θυσιάσαν τὴ μαζὰν κῆρυ τους ν' ἔκαναν ὄργον νὰ μὴ τὴν ξαναφήσουν νὰ μεγαλώσῃ ἂν δὲν ἀποπλύνουν προηγουμένως τ' ὄνειδος τῆς ἠττας. Οἱ ἔφηβοι τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν ἔβριαν τὰ μαλλιά τους καὶ τὰ ἀπέθταν στὸς βομῶς τῶν θεῶν, φαινεταί ὅμως πὸς τὴ θυσία αὕτη τὴν ἔκαναν μάλλον γὰρ λόγους καθαρῶς καλιαθητικῶς. Οἱ Γαλάται εἶχαν ὅλοι μακρὰ μαλλιά. Οἱ Ρωμαῖοι, μόλις τοὺς καθυπέταξαν τοὺς ὑπέρβαλον νὰ τὰ κόψουν, ἐπέθθη θεώρησαν τὴν μακρὰν κῆρυ ὡς σημεῖον... ἀνεξαρτησίας!

Ὅταν ὅμως οἱ Γαλάται ἐπανεκτίσαν τὴν ἐλευθερία τους, ἄφηναν καὶ πάλι τὰ μαλλιά τους νὰ μεγαλώσουν καὶ γὰρ νὰ ἐκδικηθοῦν ἐπληρώσαν τοὺς ρωμαίους σκλάβους των μὲ τὸ ἴδιο νόημα: τὸς διέταξαν δηλαδὴ νὰ κόψουν τὰ κεφάλια τους, μὲ τὴ σειρά τους καὶ αὐτοῖ, γυαλιστέρῳ σάν ἀνάγ!...

Ἀργότερα, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου, τὰ μακρὰ μαλλιά ἔβριαν ἀπολειπτικὸν προνόμιον τῶν ἐυγενῶν. Τὸ κῆρυμον αὐτῶν ἐπέιχε θεῖον ἐσχάτην ποιήσι. Κατὰ τοὺς μακρῶς χρόνους τῆς ρωμαϊκῆς δουλείας, οἱ σκλάβοι καὶ οἱ δουλοπάρκοι εἶχαν ἐζητήσει πολλές φορὲς νὰ τοὺς παραχωρηθῇ τὸ προνόμιον νὰ μπερῶν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀφήνουν μακρὰ μαλλιά. Μὰ ἡ αἴτησις αὕτη ἔβρινε, τέλος, δεκτὴ μονάχα ἀπὸ τὸν 13 αἰῶνα.

Κάποτε ὁ Πηργάκιος ὁ Α' ἔβρισε τὸ κεφάλι του γὰρ νὰ περιποιηθῇ μὴ πλῆρη ποῦ εἶχε σ' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τότε καθιερώθηκε νέα μόδα. Ἐυρισμένο κεφάλι καὶ μακρὰ γενειάδα. Ἡ μόδα τῶν μακρῶν μαλλίων ἐξακολούθησε μέχρι τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Καὶ ἀπὸ τότε πιά ἀρχισε σιγά-σιγά νὰ καταργεῖται...

... Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ ...

Ὁ διάσημος Γάλλος συγγραφεὺς καὶ ἱστορικός MISEAE